

WOW

WATCH THE NEXT WATCHES

ZOO TIME

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΟΥ **BREGUET**

FRANCO COLOGNI BELLA VITA

WORLD OF WATCHES

6 · 2010 / € 8

97717914713004 06

ΜΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΤΟΥ

BREGUET

Η ανακάλυψη και πώληση των χειρόγραφων του Abraham Louis Breguet, είναι σίγουρα ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα της Ιστορίας της Ωρολογοποιίας. Ο Κωστής Στήκας μιλάει αποκλειστικά με τον Philip Roniz, τον εξπέρ που τα αξιολόγησε πριν δημοπρατηθούν.

.....

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ, ένας από τους επιφανείς πελάτες του Abraham-Louis Breguet, φέρεται να έχει δηλώσει, ότι το να κρατάς στα χέρια σου ένα ρολόι του μέγιστου των ωρολογοποιών, είναι σαν να κρατάς το μυαλό μιας διάνοιας! Τι θα έλεγε άραγε για 354 χειρόγραφες σελίδες, δια των οποίων, ο ίδιος ο Breguet εξηγεί όλη του τη γνώση γύρω από το ρολόι;

ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΑΥΤΟΣ Ο «ΘΗΣΙΑΥΡΟΣ», δημοπρατήθηκε πριν από λίγες ημέρες και απασχόλησε τους φίλους του μηχανικού ρολογιού και ιδιαίτερα τους συλλέκτες σε όλο τον κόσμο. Και αυτό δεν είναι παρά μόνο η αρχή, αφού η αποκάλυψη ολόκληρου του κειμένου του μεγάλου δάσκαλου της Ωρολογοποιίας, θα ρίξει φως σε μερικά από τα πλέον ενδιαφέροντα και σημαντικά θέματα της κατασκευής ρολογιών.

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΥΠΑΓΟΡΕΥΣΕ ο Breguet στον βοηθό του Louis Moinet, τα τελευταία 5 χρόνια της ζωής του (1818-1823). Ο Moinet έγραφε μόνο στις μισές σελίδες και έτσι το βράδυ ο ίδιος ο Breguet, συμπλήρωνε και διόρθωνε στο ίδιο το κείμενο ή την απέναντι σελίδα, αυτά που είχε υπαγορεύσει. Το συνολικό έργο,

είναι χωρισμένο σε 7 τετράδια. Θα τα αναφέρουμε, με τη σειρά που παρουσιάστηκαν στη δημοπρασία του Οίκου Patrizzì & Co:

ΤΟ 1ο ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 24 ΣΕΛΙΔΕΣ και περιλαμβάνει ένα σχέδιο του Breguet, στο οποίο περιγράφει τις σημαντικότερες ανακαλύψεις της Ωρολογοποιίας. Αναφέρει το έργο του Graham και του LeRoy, ενώ μετά αναπτύσσει την ιστορία της εταιρείας του, πολλούς μηχανισμούς του, από απλά ρολόγια, έως Minute Repeaters, τις περιβόητες Perpetuelles, την Pendule Sympathique κλπ. Πολύ σημαντική είναι η εξήγηση της φιλοσοφίας του περί ναυτικών χρονομέτρων, καθώς και της σκέψης που τον οδήγησε στην εφεύρεση του tourbillon. Επίσης αναφέρεται στην ακρίβεια των ρολογιών του, στις επιλογές του για κάποια ρολόγια με ιδιαίτερο σχήμα ή καντράν, ενώ για πρώτη φορά χρησιμοποιεί τον όρο «ισοχρονισμός».

ΤΟ 2ο ΚΑΙ ΤΟ 3ο ΤΕΤΡΑΔΙΟ (64 και 92 σελίδες, αντίστοιχα) είναι χωρισμένα, το καθένα, σε τέσσερα θέματα: το ένα αναφέρεται στα ρολόγια με ένα δείκτη, τύπου «à Souscription» και εξηγεί τη λειτουργία τους και την φιλοσο-

φία που τον οδήγησε στη δημιουργία τους, το δεύτερο εξηγεί τη χρήση των κυλινδρικών ρουμπινιών στο σύστημα διαφυγής των απλών ρολογιών, το τρίτο εξηγεί με λεπτομέρεια τον μηχανισμό των περιβόητων ρολογιών του «à tact», ενώ το τέταρτο πραγματεύεται το μηχανισμό «répétition à 3 vis». Το 4ο τετράδιο, αποτελείται από 28 σελίδες και εξηγεί το σύστημα répétition που δημιούργησε ο Breguet, ειδικά για τις Perpetuelles του, ενώ εξηγεί και το σύστημα «All or Nothing».

ΤΟ 5ο ΤΕΤΡΑΔΙΟ είναι από τα πλέον ενδιαφέροντα της σειράς. Τα θέματα που αναλύονται είναι τα ημερολόγια, η Équation du Temps και το tourbillon. Συγκεκριμένα μιλάει για το απλό ημερολόγιο, το annual calendar, τα δισεκα έτη, την ηλικία και τις φάσεις της Σελήνης, εξηγεί πως ο ίδιος άλλαξε την παραδοσιακή μέθοδο λειτουργίας των ημερολογίων στα ρολόγια. Αναφέρει επίσης για πρώτη φορά τον όρο «montre à longitudes». Συγκρίνει τη δουλειά του με τη δουλειά συναδέλφων του, αναφερόμενος μάλιστα σε τιμές, ενώ εξηγεί και τον μηχανισμό του Jumping Hours! Στο τετράδιο αυτό περιγράφει και τρία συγκεκριμέ-

— ΕΠΑΝΩ —
 Το πρώτο τετράδιο από
 τα χειρόγραφα του Breguet

ΑΡΙΣΤΕΡΑ
 — Α —
 Abraham Louis Breguet

— Β —
 Osvaldo Patrizzi

— Γ —
 Philip Poniz

— Δ —
 Nicolas G Hayek

να ρολόγια του. Το πρώτο είναι ένα Tourbillon, το οποίο κατασκεύαζε από το 1802 έως το 1813. Στη συνέχεια μιλάει για ένα ρολόι με annual calendar και equation of time για τον κύριο Sommariva, αλλά και για το ρολόι που θεωρούσε την εποχή εκείνη, ως το σημαντικότερο δημιούργημά του, ένα Tourbillon για τον ίδιο πελάτη, που όμως καταστράφηκε σε πυρκαγιά. Τέλος περιγράφει ένα υπέρροχο ρολόι του με δύο καντράν, το οποίο περιλάμβανε equation of time και ένδειξη δισεκτών ετών. Το ρολόι πουλήθηκε στον Δούκα του Praslin.

ΤΟ 6ο ΤΕΤΡΑΔΙΟ πραγματεύεται τα ναυτικά χρονόμετρα και τα χρονόμετρα που βοήθησαν στο να βρεθεί το γεωγραφικό μήκος. Στις 32 σελίδες του, υπάρχουν πολλές διορθώσεις από το χέρι του ίδιου του Breguet, στις οποίες εξηγεί όλα τα μυστικά επιτυχίας ενός τέτοιου ρολογιού, καθώς και τους τρόπους που ο ίδιος έλυσε όλα τα προβλήματα που δημιουργεί η κατασκευή τους.

ΣΤΟ 7ο ΤΕΤΡΑΔΙΟ, που αποτελείται από 62 σελίδες, ο Breguet προχωράει βαθύτερα στα θέματα που τον απασχόλησαν και στο 6ο τετράδιο και σε έξι κεφάλαια, αναλύει: το «spring detent escapement», το οποίο κατά περιεργό τρόπο αποδίδει στον Jean Baptiste Dutetre, ενώ λέει ότι το χρησιμοποίησε ο John Arnold αργότερα και του έδωσε το όνομά του! Εξηγεί με μεγάλη ακρίβεια πώς πρέπει να γίνεται το γρανάζωμα, φτάνοντας μέχρι την λεπτομερή σχεδίαση των γραναζιών και των δοντιών τους, ενώ αναφέρει παράλληλα τη συνδρομή των Huygens, Berthoud και Camus στο θέμα. Στη συνέχεια εξηγεί πώς μπορούμε να μειώσουμε τις τριβές, καθώς και τον ρόλο και το

μέγεθος που πρέπει να έχουν οι άξονες. Τέλος, συγκρίνει τον τροχό διαφυγής που χρησιμοποιεί ο ίδιος, με αυτόν που χρησιμοποιούν οι ανταγωνιστές του. Στο επόμενο κεφάλαιο μιλάει για τα ρουμπίνια, τους άξονες, τον τρόπο που κατασκευάζονται και τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη σκόνη, αλλά και για διάφορα θέματα που σχετίζονται με τη λίπανση των συστημάτων αυτών. Αντίστοιχα προβλήματα αναφέρει και στο επόμενο κεφάλαιο, σχετικά με τα συστήματα διαφυγής, στα οποία αποκαλύπτει πράγματα που κανείς δεν είχε συζητήσει μέχρι τις ημέρες μας! Σειρά έχει μετά το ελατήριο και ο Breguet εξηγεί τη σημασία του ισοχρονισμού, αλλά και της θερμοκρασίας στη λειτουργία του ελατηρίου. Συγχαίρει τον Pierre LeRoy, για πολλές ανακαλύψεις του, τις οποίες σημειώνει ότι οι Harrison, Sully και Mudge, δεν έλαβαν υπόψη τους. Στη συνέχεια αναφέρεται στο δικό του Breguet balance spring και εξηγεί πως το δημιούργησε και ποια προβλήματα λύνονται με τη χρήση του. Αμέσως μετά είναι σειρά του Harrison να δαχτεί τα συγχαρητήρια του Breguet, αφού κατάφερε να εξισορροπήσει τις διαφορές θερμοκρασίας που δημιουργούνται κατά τη λειτουργία του ρολογιού, ενώ συνολικά αναδεικνύει τη δυσκολία στην σωστή κατασκευή των ναυτικών χρονομέτρων, με τη διαπίστωση, ότι έχει να γίνει ακόμη πολλή πρόοδος!

ΤΗΝ ΟΛΗ ΕΡΕΥΝΑ για την αξιολόγηση της αυθεντικότητας και της εκτίμησης των χειρόγραφων, έκανε για λογαριασμό του Οίκου Δημοπρατήσεων Patrizzi & Co, ο Philip Roniz, ωρολογοποιός, σημαντικός συντηρητής ιστορικών ρολογιών, λάτρης του ρολογιού και κάτοχος της μεγαλύτερης βιβλιοθήκης σχετικά με το ρολόι, η οποία φιλοξενεί 8.000.000 κείμενα! Αξίζει να σημειωθεί ότι το Μουσείο της La Chaux-de-Fonds, φιλοξενεί στη βιβλιοθήκη του 350.000 κείμενα. Μίλησε μαζί μου στο τηλέφωνο, από τη Νέα Υόρκη, όπου ζει και εργάζεται.

ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΗΚΑΣ: Η πώληση των χειρόγραφων του Abraham-Louis Breguet, ήταν μια μεγάλη εμπορική επιτυχία του Οίκου Patrizzi & Co, αλλά και μια σημαντική ιστορική στιγμή...

PHILIP RONIZ: Όλοι γνωρίζαμε την ύπαρξη των χειρόγραφων του A-L Breguet, αλλά στην πραγματικότητα κανείς δεν τα είχε δει, ώστε

να γνωρίζουμε τι ακριβώς περιλάμβαναν. Έτσι πολλοί υποστήριζαν ότι ο Louis Moinet, όταν έγραψε τα δικά του βιβλία για την Ωρολογοποιία, σίγουρα θα είχε συμπεριλάβει κάποιες από τις σκέψεις του μεγάλου ωρολογοποιού. Τώρα όλοι ξέρουμε, ότι αυτό δεν συνέβη και ότι ενώ τα κείμενα του Moinet, είναι απλά κείμενα που απευθύνονται σε ένα γενικό κοινό, τα κείμενα των χειρόγραφων του Breguet, περιλαμβάνουν όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες που ενδιαφέρουν τους ωρολογοποιούς.

Από ιστορικής πλευράς, το μόνο κείμενο που θα μπορούσε να συγκριθεί σε αξία, είναι αυτό του Ιταλού αναγεννησιακού, Flavio Almanus, το οποίο μετέφρασε στα αγγλικά ο John Leorold, με βασική διαφορά όμως, ότι δεν έχει κανένα πρακτικό ενδιαφέρον στις ημέρες μας, για την κατασκευή ρολογιών. Αντίθετα, είναι δύσκολο να μου βρείτε ένα σημερινό ρολόι, που να μην συμπεριλαμβάνει ιδέες και ανακαλύψεις του Breguet. Η σκέψη του Breguet έχει ένα μοναδικό βάθος, που την κάνει μοναδική, ακόμη και στις ημέρες μας. Αναλύοντας τα προβλήματα που μπορεί να επηρεάσουν τη χρονομετρία ενός ναυτικού χρονομέτρου, αναφέρεται σε πολλές αιτίες, μεταξύ των οποίων με εντυπωσίασε ότι συμπεριλαμβάνει την τριβή μεταξύ των ατόμων στο εσωτερικό των μετάλλων! Η επίδραση βέβαια στη λειτουργία του μηχανισμού είναι ελάχιστη, αλλά ακριβώς γι' αυτό το λόγο έχει μεγάλη σημασία το γεγονός ότι ο Breguet, σκέφτηκε ακόμη και αυτό! Πόσοι ωρολογοποιοί, το υπολογίζουν σήμερα;

Τα βιβλία του Moinet, μετά από την δημοσίευση των χειρόγραφων του Breguet, είναι πλέον αδιάφορα. Βαρετά θα έλεγα, μάλιστα! Τα κείμενα του Breguet λύνουν όλα τα τεχνικά προβλήματα. Μιλάει ακόμη και για τη δυνατότητα κατασκευής μηχανισμών που θα ήταν σχετικά οικονομικοί. Εξηγεί πώς μπορείς να

συνδυάσεις την αντοχή με την ακρίβεια.

Θα χρησιμοποιήσω άλλο ένα παράδειγμα, που φανερώνει την σημασία των κειμένων. Ο Breguet ανακάλυψε και χρησιμοποίησε τα κυλινδρικά ρουμπίνια στο σύστημα διαφυγής. Για χρόνια υπήρξε αμφισβήτηση γιατί ο Breguet χρησιμοποίησε τα ρουμπίνια σε ενιαίο κομμάτι, γεγονός που πολλοί υποστήριζαν ότι εμπόδιζε το λιπαντικό να παραμείνει στη θέση του. Ο Breguet εξηγεί ακριβώς με ποιο τρόπο λειτουργεί άψογα και αυτή του η ανακάλυψη και έχει απόλυτα δίκιο! Πριν διαβάσω την εξήγησή του και εγώ δεν είχα ασχοληθεί. Τώρα, ήταν πολύ εύκολο: πήρα 3-4 ρουμπίνια του τύπου που χρησιμοποιούσε ο Breguet και κάτω από το μικροσκόπιο, διαπίστωσα ότι είχε δίκιο! Απάντηση βρίσκουμε και στο γιατί ενώ όλα του τα ρολόγια με ημερολόγια είναι υπολογισμένα με βάση τις 31 ημέρες, στο καντράν τους έχουν μόνο 30!

Είναι σίγουρο ότι το περιεχόμενο των σημειώσεων του Breguet, θα μπορούσε να αποτελέσει το υλικό για το πιο συναρπαστικό και ενδιαφέρον τεχνικό βιβλίο για την ωρολογοποιία που γράφτηκε ποτέ. Και ελπίζω ότι ο κύριος Nicolas G. Hayek, θα το πραγματοποιήσει. Με χαρά θα τον βοηθούσα στα τεχνικά θέματα και σίγουρα ο κύριος Emmanuel Breguet θα μπορούσε να βοηθήσει από ιστορικής πλευράς. Αντιμετωπίζει όλα τα θέματα: το σύστημα φόρτισης, την λίπανση, την αντοχή του ρολογιού, αλλά και την ακρίβεια στις ρυθμίσεις, την χρονομετρία του μηχανισμού, την τάση του ελατηρίου, τα συστήματα διαφυγής... Όλα τα απαντάει με πλήρη, καθαρό και λεπτομερή τρόπο. Έχει κάνει ακόμη και σχέδια για τα ρολόγια «à Souscription».

Τι σας έκανε περισσότερο εντύπωση από τα κείμενα του Breguet; Ποια ήταν η μεγαλύτερη έκπληξη για εσάς;

Το πιο ανεξήγητο σημείο των σημειώσεων του Breguet είναι, ότι ενώ όλοι γνωρίζουν τη σχέση που είχε με τον Άγγλο ωρολογοποιό John Arnold, ο οποίος υπήρξε ο δάσκαλος του γιου του Breguet, ενώ παράλληλα τον σεβόταν τόσο, ώστε το πρώτο tourbillon που δημιούργησε, το πραγματοποίησε σε έναν μηχανισμό του Arnold, στα κείμενά του ο Breguet αποδίδει το περιβόητο «spring detent escapement» στον Jean Baptiste Dutertre και όχι στον Arnold! Ο Dutertre ήταν Γάλλος ωρολογοποιός που πραγματοποίησε κάποια συστήματα διαφυγής, τα οποία είχε παρουσιάσει στην Γαλλική Ακαδημία, αλλά κανείς δεν είχε ποτέ ακούσει να έχει κάποια ανάμειξη με τα χρονόμετρα και το «spring detent escapement». Θα πρέπει προφανώς να υπάρχει κάποια πληροφορία, που ο Breguet γνώριζε τότε και δεν έχει φτάσει μέχρι τις ημέρες μας. Για μένα αυτό το γεγονός είναι η μεγαλύτερη έκπληξη από όλο το κείμενο. Και μου κάνει ακόμη περισσότερο εντύπωση, γιατί είναι γνωστή η σχέση του Breguet με τον Arnold, αλλά και παράλληλα η προσωπική του ιστορία, μας κάνει να αποκλείσουμε την περίπτωση να ευνόησε τον Dutertre επειδή ήταν Γάλλος, αφού ο Breguet έδειξε με την ίδια τη ζωή του, ότι δεν ήταν εθνικιστής. Και σίγουρα δεν έχουμε κανένα λόγο να πιστεύουμε, ότι ο Breguet απέδωσε την ανακάλυψη αυτή στον Dutertre, χωρίς αυτός να το αξίζει!

Κατά τα άλλα είναι απολύτως δίκαιος, καταλογίζει στον Pierre LeRoy, τις πολύ σημαντικές ανακαλύψεις που έκανε και ορθώς.

Για το Tourbillon, τι λέει;

Αναφέρει το tourbillon στο 5ο κεφάλαιο, στο οποίο μιλάει και για την Équation du temps, το perpetual calendar κλπ. Στο κεφάλαιο αυτό μιλάει για το ρολόι που πραγματοποίησε για τον Sammariva. Το ρολόι είχε τα πάντα: tourbillon, annual calendar κλπ. Το ρολόι δυστυχώς κάπκε στην μεγάλη πυρκαγιά που έπιασε στο παλάτι του Sammariva. Περιγράφοντας αυτό το ρολόι, μιλάει περισσότερο για την φιλοσοφία, παρά για τις τεχνικές λεπτομέρειες. Εξηγεί λοιπόν ότι το tourbillon δεν έχει τόσο πολύ ενδιαφέρον εξ' αιτίας της μεγάλης δυνατότητας να το ρυθμίσουμε, αλλά λόγω του γεγονότος ότι με την διαίρεση του χρόνου, μειώνουμε την πιθανότητα λάθους. Αν λοιπόν ένα ρολόι έχει μια σχετική ακρίβεια στην καταγραφή του χρόνου, ένας μηχανισμός που λειτουργεί με βάση έναν κύκλο διάρκειας ενός λεπτού,

διαίρει το πρόβλημα αυτό και το ελαχιστοποιεί. Αντί να έχουμε έναν μηχανισμό που στη διάρκεια μιας ημέρας, παρουσιάζει μια απόκλιση κάποιων δευτερολέπτων, διαιρώντας το χρόνο με τα tourbillon ενός, τεσσάρων ή και έξι λεπτών, διαιρούμε και το σχετικό λάθος, το οποίο έχουμε κατ' αυτόν τον τρόπο την δυνατότητα να μειώσουμε! Είναι τόσο ξεκάθαρος ο τρόπος που σκέφτεται και τα εξηγεί. Είναι αξιοσημείωτη η απλότητα που μπορεί να τα εξηγήσει όλα και η ευστοχία του. Ασχολείται επίσης και με τις τριβές μέσα στο tourbillon.

Είχε κατά νου να εκδώσει ένα βιβλίο, ή έγραφε για τον Ιστορία;

Ο Breguet δεν ήταν ανταγωνιστικός. Ήθελε οι νεώτεροι από αυτόν ωρολογοποιοί, να κερδίσουν από τη γνώση του και να συνεχίσουν έτσι τις μέχρι τότε ανακαλύψεις του, συμπληρώνοντας τα σημαντικά του επιτεύγματα. Και υπό αυτή την έννοια ο Louis Moinet, κατέφερε ένα πραγματικά καταστροφικό «χτύπημα» στην Ιστορία της Ωρολογοποιίας, καθυστερώντας με την συμπεριφορά του, την έκδοση αυτών των σημειώσεων, από τότε που έκλειψε τα πρωτότυπα και για όσο διάστημα τα κρατούσε παράνομα. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι αν αυτές οι γνώσεις είχαν εκδοθεί το 1823-1825, θα είχαν δημιουργηθεί πολλά ακόμη αριστουργήματα της Τέχνης της Ωρολογοποιίας! Είναι πραγματικά κρίμα, αυτό που έκανε ο Moinet.

Μπορείτε να μας διηγηθείτε τη διαδρομή των χειρόγραφων, από τα χέρια του Breguet, μέχρι σήμερα;

Είναι μεγάλη ιστορία. Αρκεί να σκεφτούμε ότι μέσα στα χειρόγραφα υπάρχει και ένα χαρτί που είναι γραμμένο από κάποιον δικαστή ή κάποιο δικηγόρο. Εγώ πιστεύω ότι ο Moinet από την αρχή έκλειψε τα χειρόγραφα. Στην συνέχεια έγραψε το δικό του βιβλίο για την ωρολογοποιία, το οποίο δεν έχει καμία σχέση με το κείμενο του Breguet. Δεν πείραξε το χειρόγραφο του δάσκαλού του, παρά μόνο ίσως σε ένα σημείο. Το χειρόγραφο του δικού του βιβλίου δημοπρατήθηκε πέρσι στο Παρίσι. Μετά ο γιος του Breguet, ο Antoine Louis, αναγκάστηκε να τον εκδιώξει δικαστικά και κέρδισε την επιστροφή των πρωτότυπων. Ο Antoine Louis Breguet ήθελε να εκδώσει τα κείμενα του πατέρα του, αλλά παράλληλα είχε μεγάλο ενδιαφέρον για τον ηλεκτρισμό και μάλιστα προσπάθησε και κατάφερε να κάνει τη δική του εργασία στην Γαλλική Ακαδημία, στον τομέα αυτό. Αργότερα πέθανε, χωρίς να προλάβει να τα εκδώσει και η ιδιοκτησία των χειρογράφων μεταφέρθηκε στην εταιρεία. Έτσι στην δεκαετία του '20 βρέθηκε στα χέρια του νέου ιδιοκτήτη George Brown, ο οποίος τα φύλαγε για μεγάλο διάστημα σε ένα κουτί.

...Και τώρα γυρίζουν στο Μουσείο της Breguet, (συμπλήρωσα εγώ, αφού γνώριζα ότι ο Οίκος Δημοπρατήσεως κρατάει μυστικό το όνομα του πωλητή των χειρογράφων). Ποιοι άλλοι διεκδίκησαν τα χειρόγραφα στην δημοπρασία;

Ήταν ένας μεγάλος συλλέκτης που έχει στην ιδιοκτησία του συλλογή με πολλά χειρόγραφα του Breguet...

Το Γαλλικό κράτος δεν ενδιαφέρθηκε;

Η αλήθεια είναι ότι τα δύο καλύτερα μέρη για

να φιλοξενηθούν τα αρχεία του Breguet ήταν το Μουσείο της εταιρείας, ή η Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας. Προφανώς δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να συναγωνιστούν το Swatch Group!

Σήμερα η Ωρολογοποιία, έχει περάσει σε άλλη σφαίρα. Βάζεις λίγο κεραμικό υλικό, λίγο silicium, κλείνεις και μια καλή κορηγία και είσαι...πρώτος! Πόσο το περιεχόμενο των χειρογράφων του Breguet, μπορεί να επηρεάσει τη σύγχρονη παραγωγή ρολογιών; Και τι μπορούν να κερδίσουν οι σύγχρονοι ωρολογοποιοί διαβάζοντας το κείμενο του Breguet;

Είναι δύσκολη ερώτηση. Η σημερινή παραγωγή ρολογιών είναι βασισμένη σε εντελώς διαφορετικές αρχές από αυτή του παρελθόντος. Βασικά έχουμε υπερ-σύγχρονους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και προγράμματα, τα οποία είναι εφοδιασμένα με μαθηματικούς τύπους, ούτως ώστε να φαντάζεσαι ένα ρολόι και να το σχεδιάζει ο υπολογιστής. Σου δίνει μάλιστα πολλές εικόνες του αντικειμένου που φαντάστηκες, καθώς και σε προειδοποιεί για πιθανά προβλήματα ή δυσκολίες που θα μπορούσαν να προκύψουν στην κατασκευή του! Έτσι οι σύγχρονοι μηχανικοί της ωρολογοποιίας, οι οποίοι σχεδιάζουν ένα ρολόι για μαζική παραγωγή και ειδικότερα για ηλεκτρονικά ελεγχόμενη παραγωγή μέσω υπερ-σύγχρονων μηχανών, δεν έχουν ιδιαίτερα πολλά να μάθουν από τα κείμενα του Breguet!

Υπάρχουν όμως και ανεξάρτητοι ωρολογοποιοί, οι οποίοι παράγουν μερικές δεκάδες ρολόγια το χρόνο στο χέρι. Αυτοί έχουν να μάθουν πολλά. Για το πώς μπορείς να κατασκευάσεις κάτι, ή και για το πώς μπορείς να το κατασκευάσεις πιο εύκολα. Το βάθος της σκέψης του Breguet είναι τόσο μεγάλο, που αντιμετωπίζει την κάθε λεπτομέρεια με εξονυχιστικό τρόπο. Αισθάνθηκα πολύ ταπεινός όταν διάβασα για πρώτη φορά τα χειρόγραφα του Breguet! Όλη μας η θεωρητική γνώση, προϊόν της έρευνας εκατοντάδων ωρολογοποιών με την βοήθεια των σύγχρονων μαθηματικών και των μηχανών που δημιουργήθηκαν μετά το θάνατο του Breguet, αλλά και των υπολογιστών, βρίσκεται σε μια σειρά από κείμενα ενός και μόνου ανθρώπου, ο οποίος τα σκέφτηκε μόνος του, πριν 200 χρόνια!

Ένα λοιπόν που μπορούν να κερδίσουν οι νέοι ωρολογοποιοί, είναι η ταπεινότητα που θα αισθανθούν διαβάζοντας έναν τόσο μεγάλο

ωρολογοποιό, τόσο χρόνια πριν. Το δεύτερο είναι το πώς μπορείς να αντιμετωπίζεις σε βάθος, ελέγχοντας όλες τις παραμέτρους ένα πρόβλημα κατασκευής κάποιου μηχανισμού. Υπάρχουν ωρολογοποιοί που δουλεύουν ακόμη σε αυτό το βάθος και με αυτή την αγάπη. Ένα παράδειγμα είναι τα ρολόγια της εταιρείας De Bethune. Εγώ τα εκτιμώ ιδιαίτερα. Σήμερα βέβαια όλη η ωρολογοποιία, στρέφεται γύρω από την ακρίβεια. Και είναι ανώφελο, γιατί 3-4 δευτερόλεπτα ακρίβεια την ημέρα, που είναι αξιοπρεπής επίδοση, είναι εύκολο να το επιτύχεις: αγοράζεις μια μηχανή ETA και το έχεις κατακτήσει! Αλλά το να κάνεις τη δουλειά σου Τέχνη, το να μελετήσεις σε βάθος ένα πρόβλημα, το να βρεις μια λύση, το να προσφέρεις στο χώρο σου νέα γνώση, αυτό νομίζω ότι τα χειρόγραφα του Breguet μπορεί να το εμπνεύσουν τους ωρολογοποιούς του μέλλοντος!

Τα 7 τετράδια δημοπρατήθηκαν στη Γενεύη στις 8 Μαΐου 2010, από τον Οίκο Δημοπρατήσεων Patrizzi & Co. Αρχικά δημοπρατήθηκαν χωριστά. Μετά η διαδικασία προέβλεπε τη δυνατότητα του πωλητή να τα δημοπρατήσει όλα μαζί, με τιμή εκκίνησης το άθροισμα των επί μέρους τιμών. Οι τιμές που επετεύχθησαν στον πρώτο γύρο ήταν: 1. 250.000 Frs 2. 220.000 Frs 3. 280.000 Frs 4. 210.000 Frs 5. 400.000 Frs 6. 390.000 Frs 7. 400.000 Frs. Στο τέλος του πρώτου γύρου η τιμή εκκίνησης ήταν τα 2.200.000 Frs και τελικά πουλήθηκαν προς 2.300.000 Frs στο Swatch Group και έτσι σύντομα θα αποτελέσουν ένα μοναδικό έκθεμα για το Μουσείο Breguet.

